

Як банк вирішує, чи давати мені гроші?

Короткі підказки для підприємців, що хочуть отримати кредит за умовами державної програми «Доступні кредити 5-7-9%».

Кожен банк має свої кредитні політики та принципи ухвалення рішень щодо кредитування. Наведена нижче інформація – узагальнені орієнтовні критерії, які не є обов'язковими. Фінальне рішення і набір критеріїв для їх ухвалення визначаються кожним банком залежно від його ризик-політики.

I. Критерії оцінки ділової репутації

Кредитна історія компанії / її засновників / керівників

Перед зверненням у банк рекомендується врегулювати всі прострочені борги і переконатися, що немає не врегульованих. Доцільно зробити запит у Бюро Кредитних Історій (будь-яка людина на платній основі може це здійснити, найактивніші в Україні – ПББІ, УБІ, МБІ).

Кримінальні/судові справи, факти недобросовісної участі в тендерах, факти шахрайства, кримінальна відповідальність

Перевірити Єдиний державний реєстр судових рішень (за кодом ЄДРПОУ компанії/компаній Групи), у випадку наявності судових тяжб – мати відповіді для банку щодо їхньої історії та перспектив вирішення.

Податкову заборгованість можна перевірити на сайті ДПС України.

Шахрайська діяльність у основних контрагентів потенційного позичальника (це ризик потенційного неповернення)

Перевірити Єдиний державний реєстр судових рішень за кодом ЄДРПОУ основних контрагентів, у випадку наявності судових тяжб – мати відповіді для банку щодо їхньої історії та перспектив вирішення.

Позичальник чітко має розуміти, для чого потрібен кредит (що саме він купує, у якого продавця, навіщо)

Визначитися із цільовим використанням коштів та необхідністю в кредиті до походу в банк. Ви маєте чітко розуміти, на що будуть витрачені кредитні кошти.

Фальсифікація фінансових документів (розбіжності у фінансовій звітності, розбіжності розшифровок з даними офіційної звітності, які клієнт не може чітко пояснити)

Звітність, що надається банку, має відповідати звітності, яка надається в органи статистики. Розшифровки статей звітності мають збігатися з фінальними даними у звітах.

Наявність потенційного позичальника в чорних списках з фінансового моніторингу

Під час звернення в банк по кредит клієнт має знати, чи були в нього в будь-яких банках невирішені проблеми з фінансовим моніторингом, у разі наявності таких проблем вірогідна відмова банку у наданні кредиту.

II. Критерії оцінки фінансового стану

Розрахунок фінансової кредитоспроможності компанії здійснюється на підставі офіційної статзвітності компанії, яка подається до органів статистики

Якщо управлінська звітність компанії відрізняється від офіційної, така інформація для деяких банків важлива, але ці дані компанія має опосередковано підтвердити. Наприклад, якщо згідно з управлінською звітністю компанія прибуткова, а за офіційною – збиткова, має бути підтвердження того, куди цей прибуток направлено.

Сума запитуваного кредиту має відповідати обсягу виручки

Зазвичай банки не готові надавати фінансування, якщо сума кредитів становить понад 50% річної виручки. Водночас, є певна залежність від виду діяльності компанії та строків отриманих кредитів. Що більший строк – то меншим може бути значення цього співвідношення.

Кредитне навантаження компанії: співвідношення обсягу операційного доходу+амортизація (EBITDA) до загальної суми кредитів (включно з гарантіями й отриманими акредитивами)

Зазвичай банки допускають значення цього показника не більше 3-х. Це означає, що операційний дохід, який генерує компанія, дає змогу погасити всі її кредити за 3 роки. Водночас, що менше значення цього показника, то більше бажання банку надати кошти такій компанії. Також варто зауважити, що для деяких компаній значення показника може бути й більшим, якщо її кредитний портфель складають довгострокові (понад 3 роки) кредити.

Диверсифікація постачальників і покупців

Банки вважають ризикованою діяльністю, якщо компанія співпрацює з одним покупцем або одним постачальником товарів/послуг. Зазвичай, прийнятною для банку є концентрація менше 50% на одному

постачальнику/покупцеві. Чим менше концентрація, тим менше залежність від дій постачальників і покупців для компанії.

Достатня капіталізація бізнесу

Співвідношення суми власного капіталу компанії до її загальних активів показує можливість компанії протистояти негативним непередбачуваним обставинам у бізнесі. Зазвичай достатньо капіталізованою компанією вважається компанія з рівнем власного капіталу понад 20%. Але є певні винятки – наприклад, для торгових компаній це значення може бути меншим, зважаючи на специфіку бізнесу таких компаній.

III. Критерії оцінки менеджменту

Сталість бізнесу, бізнес-моделі

Оцінюється як стійкість бізнесу до коливань бізнес-середовища, так і до всіх складових бізнес-середовища — екологічної, соціальної та управлінської стійкості. Сталий розвиток — це практики, які дають змогу бізнесу довгостроково функціонувати і водночас створювати необхідні умови для розвитку в майбутньому.

Кваліфікація і досвід роботи в галузі топменеджменту компанії

Банк враховує як досвід роботи менеджменту в галузі, так і освіту, і термін роботи в компанії. Також, до уваги береться кваліфікація і досвід засновників компанії-позичальника, їхня участь у менеджменті компанії. Важливими показниками є вік топменеджменту і політика заміщення/вирощення кадрів.

Наявність короткострокового і середньострокового планування

Вплив цього критерію дуже часто недооцінюють підприємці. Проте критерій наявності планування в компанії дає банку уявлення про те, наскільки довгострокові перспективи існування та розвитку вашого бізнесу і наскільки ви як менеджер обізнані в усіх питаннях перспектив розвитку бізнесу.

Потрібно більше інформації? Переходь на [sme.gov.ua/579Start!](https://sme.gov.ua/579Start)